

A számtani sorozat első n tagjának az összege

TK.:43. oldal

Egy híres történet, amely a szájhagyomány útján átalakult, arról szól, hogy **Gauss** általános iskolai tanára, J. G. Büttner diákjait azzal akarta lefoglalni, hogy 1-től 100-ig adják össze az egész számokat. A fiatal Gauss mindenki megdöbbenésére másodpercek alatt előrukkolt a helyes megoldással, megvilantva matematikai éleselméjűségét. Vajon hogyan gondolkodott?*

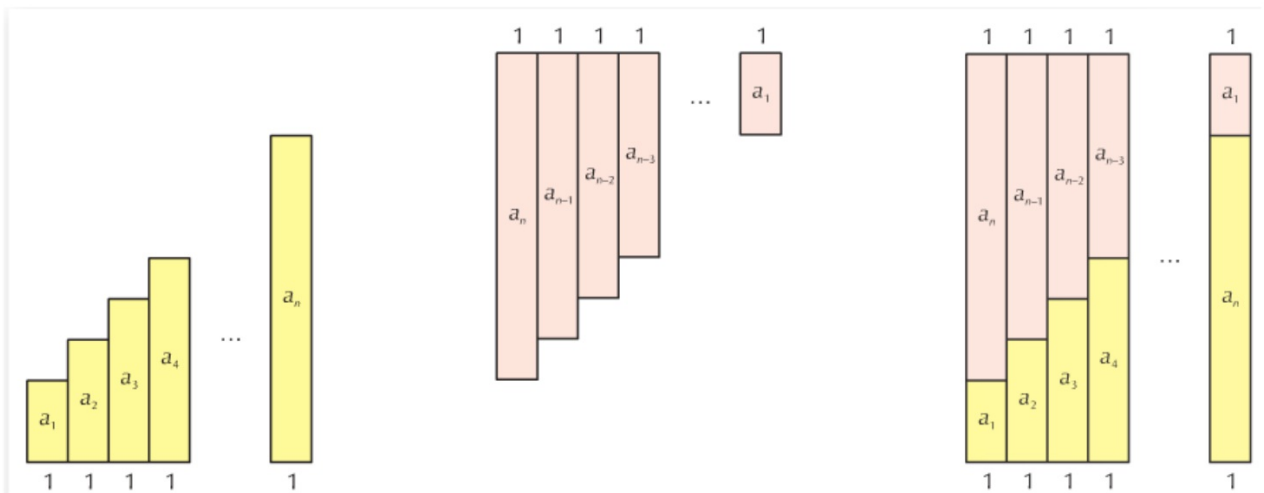
Carl Friedrich Gauss
(1777-1855)

http://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Carl_Friedrich_Gauss.jpg

$$\begin{aligned} 1 + 2 + 3 + \dots + 99 + 100 &= A && \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} + \\ 100 + 99 + 98 + \dots + 2 + 1 &= A && \left. \begin{array}{l} \\ \end{array} \right\} + \\ \hline 101 + 101 + 101 + \dots + 101 + 101 &= 2A \\ 100 \cdot 101 &= 2A \\ \frac{100 \cdot 101}{2} &= A = 5050 \end{aligned}$$

TK.: 43. oldal

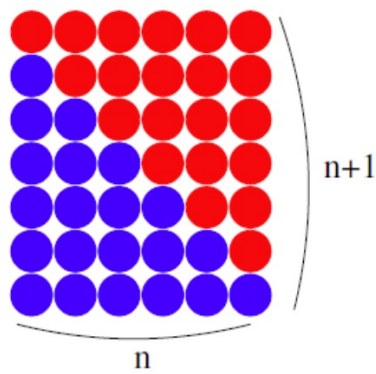
Az első n természetes szám összege: $\frac{n(n+1)}{2}$

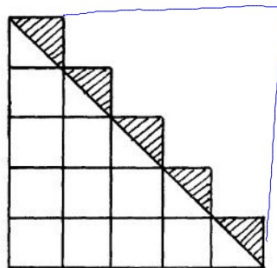
Az első n természetes szám összege:

<http://realika.educatio.hu/ctrl.php/unregistered/preview/preview?userid=0&store=0&pbk=%2Fctrl.php%2Funregistered%2Fcourses&c=40&node=a60&pbka=0&savebtn=1>

<http://fr0ddy.github.io/math/visual-proofs/sum-of-first-n-natural-numbers.html>

$$1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n^2}{2} + \frac{n}{2}$$

A számtani sorozat első n tagjának összege:

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

(Biz.)

$$a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_n = S_n$$

$$a_1 + a_1 + d + a_1 + 2d + \dots + a_1 + (n-1)d = S_n$$

$$a_n + a_n - d + a_n - 2d + \dots + a_n - (n-1)d = S_n$$

} +
←

$$(a_1 + a_n) + (a_1 + a_n) + (a_1 + a_n) + \dots + (a_1 + a_n) = 2S_n$$

$$n \cdot (a_1 + a_n) = 2S_n$$

$$\frac{n(a_1 + a_n)}{2} = S_n$$

$$S_n = \frac{n(a_1 + a_1 + (n-1)d)}{2} = \frac{n(2a_1 + (n-1)d)}{2}$$

FGY.: 895.

$$1; 5; 9; 13; 17; 21; \dots; 97$$

$\parallel$ $\parallel$ $\parallel$
 a_1 a_2 a_n

$$d = 4$$

$$S_n = ?$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$97 = 13 + (n-1) \cdot 4$$

$$97 = 13 + 4n - 4$$

$$88 = 4n$$

$$n = 22$$

$$S_{22} = \frac{22 \cdot (13 + 97)}{2} = \underline{\underline{1210}}$$

2008. május id. - 13. feladat (3+4+5=12 pont)

Egy vállalat új termék gyártását kezdte el. Az első héten 200 darab termék készült el, a további hetekben pedig az előző hetinél mindig 3-mal több.

Hf. ellenőrzése

- Hány ilyen terméket gyártottak az indulástól számított 15. héten?
- Ebből a termékből összesen hány készül el egy év (52 hét) alatt, ha a termelés végig így növekszik?
- A kezdetektől számítva legalább hány hétnek kell eltelnie, hogy a vállalat erről a termékről kijelenthesse: Az induláshoz képest megduplázódott a hetenként előállított termékek száma.

$$a_1 = 200$$

$$d = 3$$

a)

$$a_{15} = a_1 + 14d$$

$$a_{15} = 200 + 14 \cdot 3 = 242$$

242 terméket gyártottak a 15. héten

b)

$$S_n = \frac{n(2a_1 + (n-1)d)}{2}$$

$$S_{52} = \frac{52(2 \cdot 200 + 51 \cdot 3)}{2} = 14378$$

14378 terméket készült el 52 hét alatt.

c) $a_1 + (n-1)d \geq 400$

$$200 + (n-1) \cdot 3 \geq 400$$

$$(n-1) \cdot 3 \geq 200$$

$$n-1 \geq \frac{200}{3}$$

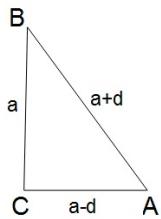
$$n \geq \frac{200}{3} + 1$$

$$\frac{200}{3} + 1 = 67,6$$

$$n \in \mathbb{Z}^+ \Rightarrow n \geq 68$$

Legalább 68 hét múlva duplázódik meg a hetenként előállított termékek száma.

TK. 46/4

$$T = 600 \text{ cm}^2$$

$$\frac{a \cdot (a-d)}{2} = 600$$

$$a \cdot (a-d) = 1200$$

Pitagorasz tétele: $a^2 + (a-d)^2 = (a+d)^2$

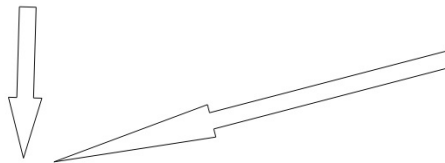
$$a^2 + a^2 - 2ad + d^2 = a^2 + 2ad + d^2$$

$$a^2 - 4ad = 0$$

$$a(a-4d) = 0 \quad (a \neq 0)$$

$$a - 4d = 0$$

$$a = 4d$$

$$4d \cdot (4d - d) = 1200$$

$$12d^2 = 1200$$

$$d^2 = 100 \quad (d \geq 0)$$

$$d = 10$$

$$a = 4d = 40 \text{ cm}$$

$$b = a - d = 40 - 10 = 30 \text{ cm}$$

$$c = a + d = 40 + 10 = 50 \text{ cm}$$